

Praha, 3. října 2023

Urgentní výzva k prosazování klimatických, přírodních a sociálních priorit v Granadské deklaraci

Vážený pane premiére,

5.–6. října se sejdete s ostatními představiteli států Evropské unie ve španělské Granadě, abyste zahájili proces definování obecného politického směřování a priorit Unie pro nadcházející roky. Ústředním bodem v tomto procesu je přijetí deklarace na neformálním Summitu.

Pár dní před přijetím deklarace jsme se dozvěděli, že stávající návrh žalostně zaostává v uznání naléhavých hrozeb, které představuje klimatická krize, alarmující úbytek ekosystémů a biologické rozmanitosti a celkové znečištění prostředí. Kupodivu tyto životně důležité výzvy vůbec nefigurují mezi pěti prioritami, které vedoucí představitelé EU zvažují, a přinejlepším jsou jen letmo zmíněny. Stejně znepokojující je nedostatek pozornosti vůči jiným zásadním problémům, jako je ohrožení demokracie, fungování právního státu a sociální spravedlnost.

Jako zástupce České republiky a téměř 11 milionů občanů EU budete bezpochyby souhlasit s tím, že Zelená dohoda pro Evropu sloužila během několika posledních let jako důležitý ukazatel cesty. Ačkoli je stále daleko od svých původních cílů, stanovení priorit „klimaticky neutrální, zelené, spravedlivé a sociální Evropy“ představovalo vítaný posun v politickém myšlení a my nyní musíme následovat jeho směr: pracovat na zdravé ekonomice s nulovými čistými emisemi, která bude sloužit obyvatelům Evropy, podporovat obnovu přírody, usilovat o nulové znečištění a zajišťovat dlouhodobou prosperitu občanů.

Nadcházející diskuze o strategické agendě Evropské rady znamená zásadní příležitost a my v ní spoléháme na Váš hlas. Žádáme Vás, abyste se rozhodně postavil za zahrnutí následujících priorit do Granadské deklarace, jelikož jsou nejdůležitějšími předpoklady sociálních a hospodářských přínosů dobře provedené zelené transformace:

- **Radikálně zvýšit veřejné investice do klimatu, životního prostředí a související sociální oblasti**, a zároveň sladit veřejné a soukromé investice s cíli zelené transformace, a zajistit plnou zodpovědnost velkých znečišťovatelů.
- **Urychlit realizaci Zelené dohody pro Evropu a řešení nedostatečných ambicí jak v oblasti přírody a klimatu, tak v oblasti znečištění** tím, že se stanoví právně závazné cíle a normy založené na aktuálních vědeckých poznatcích. Pouze s pokračujícím úsilím může Evropa chránit naše zdraví, přírodu, bezpečnost a ekonomiku a vytvářet mezi nimi funkční spojení.
- **Posílit evropskou správu veřejných věcí, demokracii a funkční účast občanské společnosti na rozhodování**. Musí být posílena role občanů na národní i evropské úrovni, musí být zajištěn rovnocenný přístup k rozhodovacím orgánům i ke spravedlnosti v celé Evropě.

Ustupování od závazku Evropy k ekologické, spravedlivé a sociálně spravedlivé transformaci by nahrávalo těm, kteří se snaží destabilizovat EU a podkopat její základní hodnoty. Ohrozilo by to konkurenceschopnost Evropy v globálním měřítku a prodloužilo závislost na autoritářských režimech.

Rozhodnutí, která nyní učiníte, určí naši schopnost dosáhnout spravedlivé a sociálně spravedlivé transformace pro všechny Evropany. Určí také, do jaké míry můžeme využít nespočet výhod udržitelnosti včetně energetické bezpečnosti, rozvíjejícího se průmyslu čistých technologií založených na ekologických produktech "Made in Europe", k životnímu prostředí šetrného a odolného dodavatelského řetězce pro odvětví, která jsou klíčová pro dosažení nulových emisí, a zlepšení veřejného zdraví a prosperity prostřednictvím fungujících ekosystémů, které zajistí čistou vodu, vzduch a zdravé potraviny.

Žádáme Vás, abyste se svým hlasem zasadil, spolu s dalšími leadery EU, o další významný politický posun tím, že v Granadské deklaraci bude zahrnut jednoznačný závazek skutečně řešit klimatickou a enviromentální krizi, a zabránit tomu, aby tyto krize podkopaly naši budoucnost.

S pozdravem

Zdeněk Vermouzek, ředitel, Česká společnost ornitologická

Jaromír Bláha, předseda Rady, Hnutí Duha

Jan Freidinger, Senior Campaigner, Greenpeace

Martin Skalský, předseda, Arnika

Andreas Beckmann, ředitel, WWF Střední a východní Evropa